

SPOTKANIE RADY EUROPEJSKIEJ W SALONIKACH

19-20 czerwca 2003 r.

WNIOSKI PREZYDENCJI*

1. Rada Europejska spotkała się w Salonikach 19 i 20 czerwca 2003 r. Na początku spotkania przewodniczący Parlamentu Europejskiego Pat Cox wygłosił exposè, po którym nastąpiła wymiana poglądów dotyczących głównych punktów porządku dziennego.

I. KONWENT/KONFERENCJA MIĘDZYRZĄDOWA

2. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła projekt traktatu konstytucyjnego przedstawiony przez przewodniczącego Konwentu, Valéry'ego Giscarda d'Estaing, uznając ów projekt za historyczne dokonanie na rzecz realizacji celów integracji europejskiej, a więc:
  - przybliżenia Unii jej obywatelom,
  - wzmocnienia demokratycznego charakteru Unii,
  - zwiększenia zdolności Unii, w szczególności po jej rozszerzeniu, do podejmowania decyzji,
  - wzmocnienia zdolności Unii do działania jako spójnej i zjednoczonej siły w systemie międzynarodowym oraz
  - efektywnego sprostania wyzwaniom globalizacji i współzależności [różnych państw świata].
3. Rada Europejska podziękowała przewodniczącemu Konwentu, Valéry'emu Giscardowi d'Estaing, wiceprzewodniczącym Jeanowi Lucowi Dehaene'owi i Giuliano Amato oraz członkom i zastępcom członków Konwentu za wykonaną pracę. Konwent dowiódł swojej przydatności jako forum demokratycznego dialogu między przedstawicielami rządów, parlamentami narodowymi, Parlamentem Europejskim, Komisją Europejską i społeczeństwem obywatelskim.
4. Rada Europejska uważa, że przedstawienie projektu traktatu konstytucyjnego w wersji, w jakim go otrzymała, oznacza wypełnienie przez Konwent zadań sformułowanych na szczycie w Laeken oraz, w efekcie, koniec pracy Konwentu. Konieczne jest jednak dokończenie pewnych, tylko technicznych prac nad trzecią częścią projektu, co powinno nastąpić najpóźniej do 15 lipca.
5. Rada Europejska uznała, że projekt traktatu konstytucyjnego jest dobrą podstawą do rozpoczęcia Konferencji Międzyrządowej.

---

* Tekst niniejszego dokumentu w języku angielskim można znaleźć pod adresem internetowym: <http://ue.eu.int/pressData/en/ec/76279.pdf>

Wymaga to od przyszłej Prezydencji włoskiej zainicjowania, na spotkaniu Rady w lipcu, procedury przewidzianej w artykule 48 Traktatu, tak by było możliwe zwołanie tej konferencji w październiku 2003 r. Konferencja powinna zakończyć swoje prace i przyjąć traktat konstytucyjny w najbliższym możliwym terminie, tak aby mogli się z nim zapoznać obywatele Europy przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 2004 r. Państwa przystępujące wezmą udział w Konferencji Międzyrządowej na równi z obecnymi państwami członkowskimi. Konstytucja zostanie podpisana przez państwa członkowskie rozszerzonej Unii możliwie najszybciej po 1 maja 2004 r.

5. Konferencja Międzyrządowa odbędzie się na poziomie szefów państw lub rządów, wspieranych przez członków Rady do spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych. W konferencji będzie uczestniczył przedstawiciel Komisji. Sekretariat Generalny Rady zapewni konferencji obsługę sekretariatu. Parlament Europejski będzie w znacznym stopniu zaangażowany w prace konferencji.
6. Trzy kraje kandydujące: Bułgaria i Rumunia, z którymi prowadzone są negocjacje w sprawie przystąpienia, oraz Turcja będą uczestniczyć we wszystkich spotkaniach konferencji na prawach obserwatorów.

II. IMIGRACJA, GRANICE I AZYL

8. Rada Europejska na spotkaniu w Sewilli podkreśliła potrzebę przyspieszenia wprowadzenia wszystkich elementów programu zatwierdzonego w Tampere, w szczególności w zakresie spraw dotyczących rozwoju wspólnej polityki europejskiej w dziedzinie azylu i migracji.
9. Skoro kwestii migracji przyznano najwyższy polityczny priorytet, konieczne jest takie przeorientowanie polityki Unii Europejskiej, by objęła ona szerokie spektrum stosunków z państwami trzecimi, w tym bezzwłoczne zawarcie umów o readmisji z państwami trzecimi stanowiącymi główne źródło imigracji, a także wspieranie dalszej współpracy z tymi państwami, postrzeganej jako proces dwukierunkowy, zmierzający do zwalczania nielegalnej imigracji, i stworzenie kanałów legalnej migracji, na zasadzie szczególnych rozwiązań. W tym kontekście należy również nadal przywiązywać wagę do ułatwienia integracji legalnych imigrantów ze społeczeństwami Unii Europejskiej. Ponadto trzeba dokonać szczegółowej analizy zasobów środków finansowych będących w naszej dyspozycji na lata 2004-2006, a ramy finansowe na okres po roku 2006 powinny odzwierciedlać ten priorytet polityczny Wspólnoty, z uwzględnieniem wszystkich potrzeb i wymagań dyscypliny budżetowej.

10. Rada Europejska doszła do następujących wniosków w odniesieniu do:
rozwoju wspólnej polityki dotyczącej nielegalnej imigracji, granic zewnętrznych, powrotu nielegalnych emigrantów i współpracy z państwami trzecimi.

Wizy

11. W odniesieniu do wniosków Rady z 5 czerwca 2003 r. w sprawie rozwoju Systemu Informacji Wizowej (VIS) Rada Europejska uznała za stosowne, po przeprowadzeniu studium wykonalności w sprawie VIS przez Komisję, ustalenie w jak najbliższym terminie kierunków działania w celu realizacji preferowanych zadań z zakresu planowania rozwoju tego systemu, stworzenia właściwych podstaw prawnych umożliwiających jego ustanowienie i zaangażowanie niezbędnych środków finansowych, przy jednoczesnym przestrzeganiu [obowiązujących] ram finansowych. W tym zakresie potrzebne jest w Unii Europejskiej spójne podejście do identyfikatorów biometrycznych lub danych biometrycznych, które umożliwiłoby harmonizację rozwiązań w odniesieniu do dokumentów dla obywateli państw trzecich, paszportów obywateli UE i systemu informacji (VIS i SIS II). Rada Europejska prosi Komisję o przygotowanie stosownych propozycji, zaczynając od wiz, przy jednoczesnym przestrzeganiu w pełnym zakresie przewidzianego harmonogramu wdrożenia Systemu Informacyjnego Schengen II.

Zarządzanie granicami zewnętrznymi

12. Uwzględniając wspólny interes wszystkich państw członkowskich w zapewnieniu bardziej efektywnego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej i rezultaty wdrażania różnego rodzaju programów operacyjnych oraz projektów pilotowych, analiz ryzyka, szkolenia personelu granicznego itp., jak również wnioski płynące z badania podjętego na wniosek Rady przez Komisję, a dotyczącego skomplikowanej i zarazem delikatnej materii kontroli granicy morskiej, Rada Europejska podkreśla znaczenie zapewnienia ciągłości i spójności działań wspólnotowych w tej dziedzinie poprzez wyznaczenie priorytetów i określenie kompleksowych ram i metod.
13. Rada Europejska odnotowuje postęp w aktywizowaniu działań operacyjnych Komitetu Strategicznego ds. Imigracji, Granic i Azylu (SCIFA), o czym była mowa we wnioskach ze spotkania w Sewilli, a w szczególności wyznaczenie zadań wspólnej jednostki na granicy zewnętrznej wraz z wdrożeniem operacyjnym i koordynacją działań wynikających z planu zarządzania granicami zewnętrznymi obejmującego koordynację i monitorowanie centrów i czynności operacyjnych, a także przygotowywanie decyzji strategicznych w celu bardziej efektywnego i zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi państw członkowskich Unii Europejskiej.

Jak wspomniano we wnioskach przyjętych przez Radę 5 czerwca 2003 r., Sekretariat Generalny Rady zapewni przygotowanie spotkań wspólnej jednostki oraz dopilnuje związanych z nimi dalszych czynności; w tym zakresie mogą go wspierać, w początkowej fazie, eksperci przedstawieni do dyspozycji przez państwa członkowskie.

14. Rada Europejska prosi Komisję o zbadanie, we właściwym trybie, czerpiąc z doświadczeń wspólnej jednostki, potrzeby stworzenia nowych mechanizmów instytucjonalnych, w tym ewentualnego utworzenia struktury operacyjnej Wspólnoty, w celu pobudzenia współpracy operacyjnej w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi.
15. Rada Europejska podkreśla potrzebę przyspieszenia prac nad przyjęciem właściwego instrumentu prawnego, ustanawiającego formalnie sieć oficerów łącznikowych ds. imigracji w państwach trzecich, możliwie najszybciej przed końcem 2003 r.
16. Rada Europejska prosi Komisję o przedstawienie, w jak najkrótszym terminie, propozycji w sprawie zmiany Wspólnego Podręcznika, w tym w odniesieniu do stemplowania dokumentów podróży obywateli państw trzecich.

Wydalenie nielegalnych emigrantów

17. Za wdrożenie wspólnej polityki w dziedzinie wydalania osób nielegalnie przebywających ponoszą odpowiedzialność państwa członkowskie. Jednakże możliwe jest osiągnięcie większej efektywności dzięki wzmocnieniu współpracy i stworzeniu prowadzących do tego celu mechanizmów, z uwzględnieniem aspektu finansowego.
18. W tym kontekście Rada Europejska prosi Komisję o zbadanie wszelkich aspektów dotyczących ustanowienia odrębnego instrumentu Wspólnoty w celu wspierania, w szczególności, priorytetów określonych w programie działań w zakresie wydalania [nielegalnych imigrantów] zatwierdzonym przez Radę i złożenie jej sprawozdania przed końcem 2003 r.

Partnerstwo z państwami trzecimi

19. W kontekście powiązania kwestii migracji ze stosunkami Unii z państwami trzecimi Rada Europejska potwierdza, że dialog i działania Unii Europejskiej wobec państw trzecich w dziedzinie migracji powinny być częścią zintegrowanego, całościowego i zrównoważonego podejścia, które należy różnicować, uwzględniając aktualną sytuację w poszczególnych regionach i w każdym kraju partnerskim odrębnie. W związku z tym Rada Europejska zauważa istotne znaczenie rozwoju mechanizmu oceny, który pozwoli na monitorowanie stosunków z państwami trzecimi nie

współpracującymi z Unią Europejską, w kwestii zwalczania nielegalnej imigracji, i sądzi, że największe znaczenie mają następujące sprawy:

- udział w odpowiednich porozumieniach międzynarodowych (np. konwencjach o prawach człowieka, Konwencji Genewskiej z 28 lipca 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, zmienionej Protokołem Nowojorskim z 31 stycznia 1967 r. itp.),
- współpraca państw trzecich w dziedzinie readmisji/powrotu ich obywateli i obywateli państw trzecich,
- podjęcie wysiłków w dziedzinie kontroli granicznej i niedopuszczanie do nielegalnej emigracji,
- zwalczanie handlu ludźmi, w tym podejmowanie działań legislacyjnych i innych,
- współpraca w zakresie polityki wizowej i ewentualne dostosowanie systemów wizowych,
- tworzenie systemów azylu, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do skutecznej ochrony,
- starania o ponowne wydanie dokumentów obywatelom poszczególnych krajów.

20. W celu dokonania powyższej oceny Rada wykorzysta informacje uzyskane od oficerów łącznikowych ds. imigracji dotyczące omawianych zagadnień, w ramach swoich kompetencji oraz dzięki wzmożonej i bardziej efektywnej współpracy konsularnej między państwami członkowskimi w państwach trzecich.
21. Rada Europejska prosi Komisję o przedstawianie w corocznych sprawozdaniach rezultatów monitorowania współpracy z państwami trzecimi oraz o składanie propozycji lub zaleceń, jeśli uzna to za właściwe.

Wspólnotowe środki finansowe i mechanizm podziału obciążeń

22. Odnotowując, że wzrosło wzajemne zaufanie wśród państw członkowskich w procesie budowy obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, który stanowi pierwszoplanowy cel Unii, Rada Europejska podkreśla, że zasada solidarności musi zostać wzmocniona i skonkretyzowana, szczególnie w zakresie intensywnej współpracy operacyjnej. Rada Europejska szacuje, że, uwzględniając ramy i potrzebę dyscypliny budżetowej, środki finansowe na okres po roku 2006 powinny być adekwatne do rangi tego priorytetu politycznego Wspólnoty.
23. Rada Europejska prosi Komisję o zbadanie, przy jednoczesnym przestrzeganiu zasad określających wykorzystanie budżetu, możliwości przeznaczania funduszy z pozycji 3 perspektywy finansowej,

z uwzględnieniem potrzeby zagwarantowania odpowiedniej rezerwy w ramach górnej granicy tej pozycji, w celu sprostania w latach 2004-2006 pilnym potrzebom strukturalnym w tej dziedzinie i rozszerzenia definicji solidarności, która zakładałaby, między innymi (zgodnie z Informacją Komisji), wsparcie Wspólnoty przy zarządzaniu granicami zewnętrznymi, wdrażaniu programu działań na rzecz powrotów [nielegalnych imigrantów] i rozwijaniu Systemu Informacji Wizowej (VIS). W związku z tym Rada Europejska bierze pod uwagę odpowiednie analizy Komisji oraz fakt, że szacowane potrzeby [finansowe] sięgają 140 mln euro.

Azyl

24. Rada Europejska potwierdza swą determinację na rzecz stworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego, który zaproponowała na spotkaniu w Tampere w październiku 1999 r. i bliżej omówiła w czerwcu 2002 r. w Sewilli. W tym kontekście istotne jest, aby Rada zapewniła przyjęcie, przed końcem 2003 r., pozostałej podstawowej legislacji, czyli propozycji dyrektywy Rady w sprawie minimalnych standardów kwalifikacji i przyznawania statusu uchodźcy lub uznania za osobę, która wymaga ochrony międzynarodowej, obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, oraz propozycji dyrektywy Rady w sprawie minimalnych standardów procedur w państwach członkowskich w dziedzinie przyznawania i cofania statusów uchodźców.
25. Rada Europejska potwierdza istotne znaczenie ustanowienia bardziej efektywnego systemu udzielania azylu na terytorium Unii Europejskiej, w celu szybkiego identyfikowania wszystkich osób potrzebujących pomocy, w kontekście szerszego przepływu migrantów i rozwijania właściwych programów Unii Europejskiej.
26. Rada Europejska odnotowuje Informację Komisji, która skupia się na bardziej dostępnych, sprawiedliwych i lepiej zarządzanych systemach azylu, i prosi Komisję o zbadanie wszystkich aspektów [tej sprawy] w celu zapewnienia bardziej uporządkowanego i kontrolowanego wjazdu na terytorium Unii Europejskiej osób potrzebujących pomocy międzynarodowej oraz przebadanie sposobów i środków zwiększenia zdolności ochrony w regionach pochodzenia [imigrantów], w celu przedstawienia Radzie, przed czerwcem 2004 r., wyczerpującego sprawozdania z propozycjami działań, jakie należy podjąć, z uwzględnieniem [możliwych] konsekwencji prawnych. W ramach tego procesu Rada Europejska zauważa, że wiele państw członkowskich planuje zbadanie sposobów udzielania lepszej ochrony uchodźcom w ich regionach pochodzenia, w porozumieniu z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR). Prace te będą prowadzone w pełnej współpracy z zainteresowanymi krajami na podstawie rekomendacji UNHCR.

27. Rada Europejska prosi Radę i Komisję o zbadanie, przed końcem 2003 r., możliwości wzmocnienia procedur udzielania azylu po to, aby stały się one bardziej efektywne w celu przyspieszenia – na tyle, na ile to będzie możliwe – załatwiania wniosków nie mających związku z ochroną międzynarodową.

Rozwój polityki na poziomie Unii Europejskiej na rzecz integracji obywateli państw trzecich legalnie mieszkających na terytorium Unii Europejskiej

28. Rada Europejska uznaje za konieczne opracowanie kompleksowej i wielowymiarowej polityki na rzecz integracji legalnie mieszkających obywateli państw trzecich, którzy, w kontekście wdrożenia wniosków z posiedzenia Rady Europejskiej w Tampere, powinni otrzymać prawa i obowiązki porównywalne do tych, jakie mają obywatele Unii Europejskiej. Uwzględniając fakt, że pomyślna integracja przyczynia się do spójności społeczeństwa i dobrobytu ekonomicznego, wspomniana polityka powinna obejmować takie czynniki, jak: zatrudnienie, udział w gospodarce, edukację i szkolenia językowe, opiekę zdrowotną i socjalną, sprawy mieszkalności i urbanistyki, a także kulturę i udział w życiu społecznym. W związku z tym Rada Europejska z satysfakcją przyjmuje fakt, że osiągnięto porozumienie w sprawie dyrektyw dotyczących łączenia rodzin i nadawania długoterminowych statusów rezydenta, które stanowią podstawowe instrumenty integracji obywateli państw trzecich.
29. Polityka integracji Unii Europejskiej powinna się przyczyniać tak efektywnie jak to możliwe do sprostania nowym wyzwaniom demograficznym i ekonomicznym, które stoją obecnie przed Unią Europejską, z uwzględnieniem szczegółowych kwestii dotyczących różnych grup docelowych obywateli państw trzecich, takich jak kobiety, dzieci i osoby starsze, uchodźcy i osoby objęte ochroną międzynarodową, w odniesieniu głównie do długości, trwałości i stabilności ich pobytu.
30. W celu sprostania tym wyzwaniom Rada Europejska podkreśla potrzebę zbadania środków prawnych dostępnych obywatelom państw trzecich emigrującym do Unii, z uwzględnieniem zdolności państw członkowskich do przyjmowania [imigrantów], w ramach wzmocnionej współpracy z krajami pochodzenia, z korzyścią dla obu stron.
31. Polityka integracji powinna być rozumiana jako ciągły dwukierunkowy proces oparty na wzajemnych prawach i odpowiednich zobowiązaniach obywateli państw trzecich przebywających legalnie i społeczeństw przyjmujących. Główna odpowiedzialność za jej opracowanie i wdrożenie spoczywa na państwach członkowskich. Politykę tę należy rozwijać w spójnych ramach unijnych, z uwzględ-

- nieniem prawnej, politycznej, ekonomicznej, społecznej i kulturowej różnorodności państw członkowskich. W celu zintensyfikowania tworzenia tej polityki należy dążyć do zdefiniowania wspólnych podstawowych zasad.
32. Uwzględniając fakt, że integracja legalnie zamieszkałych obywateli państw trzecich jest procesem złożonym, wymagającym wymiany doświadczeń, Rada Europejska podkreśla wagę rozwoju współpracy i wymiany informacji w ramach nowo utworzonych grup krajowych punktów kontaktowych do spraw integracji, w celu, w szczególności, wzmocnienia koordynacji właściwej polityki na poziomach krajowym i unijnym.
  33. W związku z powyższym Rada Europejska prosi Komisję o przedstawienie rocznego sprawozdania z migracji i integracji w Europie, w celu sporządzenia zestawienia danych, polityk i procedur migracji w UE. Raport ten powinien zawierać dokładną i obiektywną analizę powyższych zagadnień, dzięki czemu wesprze rozwój inicjatyw politycznych na rzecz bardziej efektywnego zarządzania migracją w Europie.
  34. Biorąc pod uwagę istotne znaczenie monitorowania i analizowania zjawiska wielowymiarowej migracji, Rada Europejska wyraża zadowolenie z utworzenia Sieci Migracji Europejskiej i zbada możliwość ustanowienia w przyszłości stałej struktury.
  35. Sukces takiej polityki integracji leży w skutecznym zaangażowaniu jej wszystkich ewentualnych uczestników. Właściwe organy Unii Europejskiej, władze krajowe i lokalne, związki zawodowe, związki pracodawców, organizacje pozarządowe, organizacje migrantów i organizacje o celach kulturalnych, społecznych i sportowych należy zachęcać do uczestnictwa we wspólnych staraniach na poziomie unijnym i krajowym. Wyrażamy zadowolenie w związku z pierwszym szczytem diaspor europejskich, który odbywa się w Salonikach w tym samym czasie co posiedzenie Rady Europejskiej.

III. ROZSZERZENIE UNII EUROPEJSKIEJ

36. W następstwie podpisania 16 kwietnia 2003 r. w Atenach Traktatu Akcesyjnego, w którym oświadczyliśmy, że „przystąpienie nie jest tylko traktatem między naszymi państwami, lecz stanowi nową umowę między naszymi narodami”, wyniki referendum na Malcie, w Słowenii, na Węgrzech, Litwie, w Słowacji, w Polsce i Czechach nadały dodatkowy impet procesowi ratyfikacji. Aby nowa dziesiątka państw członkowskich mogła przystąpić do Unii 1 maja 2004 r., proces ten musi się zakończyć w terminie. Zachęca się dziesięć państw przystępujących, aby w nadchodzących miesiącach podtrzymywały swoje wysiłki na rzecz pełnego przygotowania się do sprostania wymogom członkostwa do chwili przystąpienia. Zada-

nia te obejmują także wykonanie niezbędnych tłumaczeń wspólnotowego dorobku prawnego. W celu pomyślnego zakończenia procesu rozszerzenia została wzmożona kontrola nad tymi przygotowaniami, zgodnie z regularnie przedkładanymi sprawozdaniami Komisji.

37. Bułgaria i Rumunia stanowią część tego samego globalnego i nieodwołalnego procesu rozszerzenia. W następstwie decyzji Rady Europejskiej podjętych na spotkaniu w Kopenhadze oraz w zależności od dalszych postępów na rzecz spełnienia kryteriów członkostwa, naszym celem jest przyjęcie Bułgarii i Rumunii w poczet członków w 2007 r. Dlatego zostanie utrzymane tempo negocjacji, które będą się odbywały na tych samych zasadach jak w przypadku dziesięciu państw przystępujących, gdy każdy z kandydatów podlegał odrębnej ocenie. Unia wspomaga Bułgarię i Rumunię w ich wysiłkach na rzecz zakończenia negocjacji w 2004 r. i zachęca je do wzmożenia przygotowań. Dyskusje lub porozumienia w sprawie przyszłych reform polityki [UE] czy w kwestii nowych ram finansowych nie powinny być przeszkodą w przebiegu i zakończeniu negocjacji akcesyjnych, ani też nie powinny zależeć od wyniku tych negocjacji. W grudniu 2003 r., na podstawie regularnych sprawozdań Komisji oraz dokumentu strategicznego, Rada Europejska oceni dotychczasowy postęp, tak by wyznaczyć ramy zakończenia negocjacji w sprawie przystąpienia.
38. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie rządu Turcji do realizacji procesu reform, zwłaszcza przeprowadzenia pozostałych prac ustawodawczych do końca 2003 r. i popiera podejmowane wysiłki na rzecz spełnienia kopenhaskich kryteriów politycznych warunkujących rozpoczęcie z Unią negocjacji w sprawie przystąpienia. Założony cel wymaga podjęcia dalszych wysiłków. Aby pomóc w tym Turcji, Rada przyjęła ostatnio zmienioną wersję Partnerstwa dla Członkostwa, która określa priorytety, jakie Turcja powinna realizować przy znacznie zwiększonej przedakcesyjnej pomocy finansowej. Zgodnie z wnioskami ze spotkania Rady Europejskiej w Helsinkach, realizacja tych priorytetów umożliwi Turcji uzyskanie członkostwa w Unii Europejskiej. Partnerstwo dla Członkostwa to podstawa wzajemnych stosunków Unii Europejskiej i Turcji, zważywszy na decyzję, jaką Rada Europejska ma podjąć w grudniu 2004 r.

IV. CYPR

39. Przystąpienie Cypru do Unii już w tej chwili stwarza korzystne warunki osiągnięcia wszechstronnej ugody dwóch wspólnot [zamieszkujących Cypr] w sprawie problemu cypryjskiego. W tym celu nasza Unia zdecydowanie popiera misję dobrych usług sekretarza generalnego ONZ, zgodnie z odpowiednimi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, w tym z rezolucją 1475/2003. Niedawne złagodzenie ograniczeń w kontaktach i porozumiewaniu się

greckich i tureckich Cypryjczyków było pozytywnym doświadczeniem, które udowodniło, że te dwie wspólnoty są w stanie dzielić wspólne życie na wyspie zjednoczonej w ramach Unii. Niemniej Unia nie uważa, aby fakt ten mógł zastąpić wszechstronną ugodę. W związku z tym Rada Europejska namawia wszystkie zainteresowane strony, zwłaszcza przywódców Turcji i tureckich Cypryjczyków, do popierania wysiłków sekretarza generalnego ONZ i w tym kontekście wzywa ich do rychłego wznowienia rozmów, przy uwzględnieniu przedstawionych przez sekretarza wniosków. W tym celu Unia Europejska będzie nadal wspierała działania na rzecz słusznego, realnego i funkcjonalnego rozwiązania problemu cypryjskiego, zgodnie ze stosownymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ. Unia ponownie zgłasza gotowość do uzgodnienia warunków porozumienia, zgodnie z zasadami stanowiącymi podwaliny Unii Europejskiej. Rada Europejska popiera gotowość Komisji do zaproponowania pomocy w szybkim rozwiązaniu problemu w ramach dorobku wspólnotowego. Popiera także Komunikat Komisji w sprawie wspierania rozwoju gospodarczego północnej części Cypru i oczekuje wdrożenia tych środków zgodnie z wnioskami Rady Europejskiej z posiedzenia w Kopenhadze oraz w porozumieniu w rządem Cypru.

V. ZACHODNIE BAŁKANY

40. Odwołując się do swoich wniosków z Kopenhagi (grudzień 2002 r.) i Brukseli (marzec 2003 r.), Rada Europejska wielokrotnie wyraziła swoją determinację w działaniach na rzecz pełnego i efektywnego wspierania europejskiej perspektywy krajów regionu Zachodnich Bałaganów, które po spełnieniu ustanowionych kryteriów staną się integralną częścią Unii Europejskiej.
41. Rada Europejska podpisała się pod wnioskami Rady z 16 czerwca w sprawie Zachodnich Bałkanów, w tym pod załącznikiem „Agenda z Salonik dla Zachodnich Bałkanów: zmierzając w kierunku integracji europejskiej”. Chodzi tu o dalsze wzmacnianie uprzywilejowanych stosunków Unii Europejskiej z Zachodnimi Bałkanami, także na podstawie doświadczeń zdobytych dzięki rozszerzeniu. Wzbogacony w ten sposób proces stabilizacji i zjednoczenia Unii będzie nadal stanowił ramy dla europejskiej drogi krajów Zachodnich Bałkanów, wiodącej do ich przyszłego członkostwa w UE.
42. Rada Europejska z niecierpliwością czeka na szczyt UE – Zachodnie Bałkany, jaki się odbędzie 21 czerwca, gdyż uważa, że to wyjątkowa okazja, by obie strony zrobiły krok naprzód na rzecz osiągnięcia wspólnych celów. Deklaracja, która zostanie tam przyjęta, wraz z Agendą z Salonik, powinna stworzyć mocne podstawy do ukierunkowania wysiłków reformatorskich krajów zachodniobałkańskich na rzecz zbliżenia do Unii oraz większego wsparcia tych wysiłków przez Unię Europejską.

43. Rada Europejska podpisuje się także pod wnioskami Rady w związku z rocznym przeglądem procesu stabilizacji i zjednoczenia za 2003 r.

VI. SZERSZA EUROPA/NOWE SĄSIEDZTWO

44. Rozszerzenie wiąże się z większym zasięgiem granic Unii Europejskiej, przybliżając nas tym samym do nowych sąsiadów. W Atenach zadeklarowaliśmy, że „jesteśmy także zaangażowani w proces tworzenia silniejszych powiązań i mostów współpracy z naszymi sąsiadami oraz w przyszły podział wspólnoty wartości z innymi, którzy znajdują się poza jej obrębem”. Stabilność i dobrobyt [naszych sąsiadów] są nierozdzielnie powiązane z naszymi. Aby umocnić nasze wspólne wartości, opracowywaliśmy nową politykę na rzecz szerszej Europy, naszego nowego sąsiedztwa. Rada Europejska na spotkaniu w Kopenhadze potwierdziła znaczenie tej polityki. Spotkania z partnerami, które odbyły się 17 kwietnia w ramach Konferencji Europejskiej w Atenach oraz międzyokresowego eurośrodiemnomorskiego posiedzenia ministerialnego na Krecie 26-27 maja, zdynamizowały rozwój tych polityk. Rada podpisuje się pod wnioskami Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z 16 czerwca i czeka na podjęcie prac przez Radę i Komisję nad zespoleniem różnych elementów tych polityk.

VII. PO WIOSENNEJ SESJI RADY EUROPEJSKIEJ 2003

Ogólne wytyczne polityki gospodarczej i zatrudnienia

45. Rada Europejska przywiązuje szczególną wagę do priorytetów ogólnych wytycznych polityki gospodarczej oraz zweryfikowanych wytycznych polityki zatrudnienia. Są to:
- stworzenie jak najlepszych warunków wspierania rozwoju poprzez zapewnienie – po pierwsze – ukierunkowania na stabilizację makroekonomiczną, co może dać podwaliny pod zwiększony popyt wewnętrzny i stworzyć nowe miejsca pracy, po drugie, poprzez zwiększenie konkurencyjności i dynamiki, inwestowanie w kapitał ludzki i materialny oraz w badania i rozwój, lepsze wykorzystanie w całej gospodarce technologii i badań, dzięki w pełni zintegrowanym rynkom finansowym Unii Europejskiej oraz poprzez rozwój przedsiębiorczości i stworzenie lepszych warunków funkcjonowania przemysłu;
  - reformy, które mają przynieść więcej i dobrych miejsc pracy, w celu wspomagania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, zwiększające efektywność, chłonność i zdolność adaptacyjną rynków pracy, poprzez dostosowanie systemów podatkowego i świadczeń, tak aby opłacało się pracować, zwiększające aktywność zawodową zgodnie z celami przyjętymi w Lizbonie, wspierające równowagę między elastycznością a bezpieczeństwem, ułatwiające mo-

bilność siły roboczej oraz poprawiające i uaktualniające umiejętności na rzecz lepszej wydajności i jakości pracy oraz

- wzmacnianie stabilności finansów publicznych, zwłaszcza przez dalszą redukcję wskaźników zadłużenia państwa oraz przez reformę systemów emerytalnych i opieki zdrowotnej, z uwzględnieniem tendencji demograficznych, co zapewni, iż przyszłym pokoleniom nie pozostawimy ogromnych obciążeń, oraz przez zwiększanie stopy zatrudnienia.
46. W związku z powyższym Rada Europejska podpisuje się pod projektem ogólnych wytycznych polityki gospodarczej oraz wytycznych polityki zatrudnienia. Po raz pierwszy zdarza się, że dwa programy wytycznych zostały przedstawione w ramach nowych zmodernizowanych procedur: Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zestawy wytycznych obejmują teraz okres trzyletni oraz zostały przedstawione w nowej zwartej formie, z wyraźnymi zaleceniami co do realizacji polityki. Perspektywa średnio-terminowa i specyficzne zalecenia dla poszczególnych uczestników tworzą uzgodnione, kompleksowe ramy dla narzędzi polityki gospodarczej, której rozwój będzie można w nadchodzących latach systematycznie weryfikować. Państwa członkowskie powinny zapewnić spójność i zgodność wdrażania wytycznych.

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

47. Szefowie państw lub rządów podjęli decyzję w sprawie kandydatury Jeana-Claude'a Tricheta na urząd prezesa Europejskiego Banku Centralnego. Zachęcają oni Radę (ECOFIN), aby na kolejnej sesji uruchomiła procedurę przewidzianą w artykule 112 Traktatu.

Postęp w realizacji Agendy Lizbońskiej

48. Rada Europejska odnotowała – na podstawie sprawozdania przedłożonego przez Prezydencję – stan realizacji różnych postanowień przyjętych na wiosennej sesji Rady Europejskiej w 2003 r. i uznała, że mimo postępu, jaki osiągnięto, nadal wiele pozostaje do zrobienia.
49. Rada ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje ostateczne przyjęcie pakietu podatkowego oraz pakietu energetycznego dla rynku wewnętrznego, a także uzgodnienia poczynione w formie porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją na rzecz lepszych regulacji oraz w sprawie drugiego pakietu kolejowego, jak również decyzję upoważniającą Komisję do przystąpienia do negocjacji z USA w sprawie transportu lotniczego; decyzję w sprawie ponownego wykorzystania dokumentacji dotyczącej sektora publicznego oraz ustanowienia Agencji Bezpieczeństwa ds. Europejskiej Sieci i Informacji; decyzję w spra-

wie programów Erasmus Mundus i e-Learning; program Inteligentna Energia dla Europy oraz decyzję w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych (TEN); oraz w sprawie dyrektywy dotyczącej odpowiedzialności za środowisko.

50. Umowa w sprawie ograniczenia przewozu ciężkich paliw olejowych statkami jednokadłubowymi oraz w sprawie przyspieszenia procesu wycofania takich statków z eksploatacji również jest wyrazem oczekiwanego postępu. Rada Europejska podkreśliła znaczenie zaangażowania w ten proces Rosji.
51. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje także postęp, jaki odnotowano w zakresie wdrażania planu działań w dziedzinie usług finansowych (fundusze emerytalne, prospekty emisyjne i usługi inwestycyjne) oraz na rzecz nowelizacji rozporządzenia nr 408/71, które umożliwiłoby usprawnienie ruchu transgranicznego obywateli Unii Europejskiej.
52. Rada Europejska przypomniała wnioski ze swej sesji wiosennej w 2003 r. w odniesieniu do kalkulacji kosztów dostępu do infrastruktury transportowej i z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji przedstawienia wkrótce wniosku w sprawie eurowiniety.
53. I wreszcie Rada Europejska odnotowuje zamiar Komisji podjęcia współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, mającej na celu wspieranie rozwoju i integracji przez zwiększenie łącznych inwestycji oraz zaangażowanie sektora prywatnego w projekty sieci transeuropejskich (TEN) oraz w większe projekty badawcze. Rada Europejska zwraca się do Prezydencji włoskiej o kontynuację tych zamierzeń.

VIII. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE, WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA I BEZPIECZEŃSTWA ORAZ EUROPEJSKA POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY

Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej

54. Unia jest zdecydowana wywiązywać się ze swoich obowiązków związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa Europy i lepszego świata. W tym celu nieustannie będziemy podejmować wysiłki na rzecz wzmocnienia i przekształcenia instytucji zarządzania globalnego, współpracy regionalnej i rozszerzenia zasięgu prawa międzynarodowego. Będziemy wspierać działania na rzecz zapobiegania konfliktom, propagować sprawiedliwość, trwały rozwój, pomagać w utrzymaniu pokoju oraz bronić stabilności w naszym regionie i na świecie. Dlatego też Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zalecenia przedłożone przez sekretarza generalnego Javiera Solanę, dotyczące ogólnej strategii w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, inicjatywę podjętą na nieformalnym posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych w Kastellorizo. Zobo-

wiązuje ona sekretarza generalnego do kontynuacji prac w tym zakresie, do dalszej analizy wyzwań w zakresie bezpieczeństwa, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i Komisją, z zamiarem przedłożenia Radzie do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych strategii bezpieczeństwa Unii Europejskiej, w celu przyjęcia jej przez Radę Europejską w grudniu. Strategia ta powinna uwzględniać interesy państw członkowskich oraz priorytety obywateli, a także być dokumentem stanowiącym podstawę debaty na forum publicznym, a w razie konieczności – również weryfikacji.

EUROPEJSKA POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBO)

55. Rada Europejska podpisuje się pod sprawozdaniem Prezydencji w sprawie postępu w zakresie EPBO.
56. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wnioski Rady do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z 19 maja i z zadowoleniem odnotowuje informację o postępie w dziedzinie zdolności militarnych. Obecnie Unia Europejska ma zdolność operacyjną w zakresie wszystkich misji petersberskich, ograniczoną stwierdzonymi niedociągnięciami, które można złagodzić poprzez dalszy rozwój możliwości militarnych Unii Europejskiej, w tym poprzez ustanowienie grup projektowych ds. planu działań na rzecz europejskich zdolności militarnych (ECAP).
57. Odnotowano postęp w zakresie rozwoju zdolności i aspektów koncepcyjnych w czterech priorytetowych obszarach zarządzania kryzysami wewnętrznymi, a mianowicie w odniesieniu do policji, rządów prawa, administracji publicznej i ochrony cywilnej.
58. Zdolność operacyjna Unii Europejskiej została potwierdzona przez zapoczątkowanie trzech operacji EPBO, Misję Policyjną UE (EUPM) w Bośni i Hercegowinie, CONCORDIA w Byłej Republice Jugosławii Macedonii i ARTEMIS w Bunii, w Demokratycznej Republice Konga.
59. Działania Misji Policyjnej UE i operacja ARTEMIS dały impuls do współpracy między Unią Europejską a ONZ.
60. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje podpisanie i wdrażanie uzgodnień między Unią Europejską i NATO, w szczególności inicjatywy Berlin Plus, które zwiększyły zdolność operacyjną Unii i zapewniły ramy strategicznego partnerstwa obu organizacji w zakresie zarządzania kryzysami.
61. Realizując mandat otrzymany od Rady Europejskiej w Sewilli, Prezydencja przedstawiła doroczne sprawozdanie z wdrażania programu Unii Europejskiej na rzecz zapobiegania gwałtownym kon-

fliktom. Rada Europejska przyjmuje to sprawozdanie. We wdrażaniu omawianego programu Prezydencja grecka podkreśliła regionalne podejście, koncentrując się głównie na Zachodnich Bałkanach.

62. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości informację o postępie w walce z terroryzmem dzięki zewnętrznym akcjom Unii Europejskiej (łącznie z WPZB/EPBO), co odnotowano w załączonym sprawozdaniu (Załącznik I) dotyczącym tej kwestii; Rada Europejska pod nim się podpisuje.
63. Rada Europejska przyjęła sprawozdanie premiera Verhofstadta dotyczące spotkania, jakie się odbyło 29 kwietnia 2003 r. w sprawie EPBO.

Broń masowego rażenia

64. Rada Europejska podpisuje się pod załączoną deklaracją (Załącznik II) o nierozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, przyjętą przez Radę do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych 16 czerwca 2003 r.

Agencja ds. rozwoju możliwości obronnych

65. Po wiosennym spotkaniu w 2003 r. Rada Europejska powierzyła swoim właściwym organom zadanie podjęcia działań na rzecz utworzenia w 2004 r. międzyrządowej agencji ds. rozwoju możliwości obronnych, badań, zakupów i zbrojeń. Agencja ta, działająca pod nadzorem Rady oraz z możliwym udziałem wszystkich państw członkowskich, będzie działała na rzecz rozwoju możliwości obronnych w dziedzinie zarządzania kryzysami, wspierania i zacieśnienia współpracy na poziomie europejskim w zakresie zbrojeń, wzmacniania europejskiego zaplecza przemysłowego i technologicznego oraz stworzenia konkurencyjnego, europejskiego rynku sprzętu obronnego, jak również wspierania, w miarę potrzeb, w powiązaniu z działalnością badawczą Wspólnoty, badań mających na celu osiągnięcie [przez Unię Europejską] pozycji lidera w technologiach strategicznych z punktu widzenia przyszłych możliwości obronnych i związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, wzmacniając tym samym potencjał przemysłowy Europy w tej dziedzinie.

Stosunki ze światem arabskim

66. Unia Europejska jest przekonana o konieczności umocnienia partnerstwa ze światem arabskim. Zamierza podejmować działania mające na celu wspomaganie dialogu politycznego, pluralizmu i demokratycznych reform oraz rozwoju gospodarczego i społecznego. Należy rozwijać dialog między poszczególnymi kulturami, wyznaniem i cywilizacjami.

67. W związku z tym Rada Europejska wzywa Komisję i wysokiego przedstawiciela do kontynuacji prac oraz do opracowania szczegółowego planu prac, jaki ma zostać przedstawiony Radzie Europejskiej w październiku bieżącego roku, z pełnym uwzględnieniem obecnych polityk i programów, a w szczególności procesu barcelońskiego i inicjatywy w sprawie nowych sąsiadów. Na tej podstawie Rada podejmie właściwe decyzje.

Partnerstwo eurośródziemnomorskie

68. Rada Europejska z zadowoleniem odnotowała klimat współpracy wśród wszystkich uczestników międzyokresowych eurośródziemnomorskich obrad ministerialnych na Krecie. Podkreśliła, że wzmocnienie parlamentarnego wymiaru partnerstwa eurośródziemnomorskiego w znacznym stopniu przyczyni się do współpracy międzyparlamentarnej. Uznała także, że ustanowienie fundacji eurośródziemnomorskiej ułatwiłoby przyjęcie przewodnich zasad dialogu między poszczególnymi kulturami i cywilizacjami. Oczekuje się, że w wysiłkach na rzecz przekształcenia basenu Morza Śródziemnego w obszar dialogu, współpracy, pokoju i stabilności ważną rolę będzie odgrywało społeczeństwo obywatelskie krajów tego regionu (uwzględniając też rolę kobiet), poprzez popularyzowanie wartości demokratycznych, świadomości społecznej, edukacji i rozwoju.

USA

69. Rada Europejska oceniła stan stosunków UE – USA i wyraziła przekonanie, że rozwój transatlantyckich relacji na równej stopie pozostanie fundamentalną zasadą partnerstwa w każdej dziedzinie nie tylko dla obu stron, ale również dla wspólnoty międzynarodowej.
70. Rada Europejska oczekuje od szczytu UE – USA, który ma się odbyć w Waszyngtonie 25 czerwca 2003 r., określenia priorytetów we wzajemnych stosunkach, w dążeniu do intensyfikacji współpracy na rzecz osiągnięcia konkretnych rezultatów, dzięki postępowi, jaki osiągnięto w wielu dziedzinach, i poprzez rozwój nowych obszarów współpracy. Ponadto Unia Europejska jest zdecydowana rozwijać dialog transatlantycki na wszystkich poziomach między organizacjami społeczeństw obu stron oraz kontynuować dyskusje z USA nad propozycjami wzmocnienia stosunków, włącznie z tymi koncepcjami, które mogą się wyłonić przy opracowywaniu europejskiej strategii bezpieczeństwa.

Wspólne strategie

71. Rada Europejska odnotowuje regularne raporty na temat wdrożenia wspólnej unijnej strategii dotyczącej Rosji i regionu Morza Śródziemnego oraz wyraża zgodę na przedłużenie okresu wdrożenia wspólnej strategii wobec Rosji do 24 czerwca 2004 r.

Zwalczanie HIV/AIDS, gruźlicy i malarii

72. Rada Europejska potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz zwalczania HIV, gruźlicy i malarii. Rada Europejska z zadowoleniem wita rozpoczęcie działalności przez Fundusz Globalny (*Global Fund*) w walce z HIV/AIDS, gruźlicą i malarią oraz potwierdza swoją determinację na rzecz umożliwienia temu międzynarodowemu instrumentowi skuteczności w zapobieganiu, opiece i leczeniu ubogich z krajów rozwijających się.
73. Rada wzywa wszystkie państwa członkowskie i Komisję do znaczącego i długoterminowego udziału w finansowaniu tego funduszu. Rada zobowiązuje się wspierać międzynarodową konferencję darczyńców, która odbędzie się w Paryżu 16 czerwca 2003 r., kiedy to zostanie określony udział Unii Europejskiej w funduszu.

Międzynarodowe prawo humanitarne

74. Rada Europejska podkreśla znaczenie przestrzegania zasad humanitarnych przez narodowe siły zbrojne, jak również wagę, jaką przywiązuje do dialogu z Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża w tej sprawie.

Międzynarodowy Trybunał Karny

75. Unia Europejska zdecydowanie popiera utworzenie Międzynarodowego Trybunału Karnego, uznając to za ważny krok naprzód we wprowadzaniu międzynarodowego sądownictwa humanitarnego i praw człowieka. Będziemy kontynuować aktywne działania na rzecz uniwersalności Trybunału i przyczyniać się do jego efektywnego funkcjonowania.

Tzw. zielona dyplomacja

76. Rada Europejska potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz uwzględniania kwestii związanych ze środowiskiem naturalnym w stosunkach zewnętrznych, przez rozwój dyplomacji europejskiej w odniesieniu do ochrony środowiska i trwałego rozwoju. W tym kontekście Rada wita ustanowienie sieci ekspertów pod egidą Prezydencji, w ścisłym powiązaniu z Komisją, jak przewidziano w strategii potwierdzonej w Barcelonie w sprawie uwzględniania spraw środowiska naturalnego w polityce zewnętrznej Rady ds. Ogólnych.
77. Rada Europejska zachęca Radę do baczego śledzenia tej inicjatywy i – w powiązaniu z Komisją – zaprasza do przedstawienia osiągniętych wyników na spotkaniu w czerwcu 2005 r.

Bliski Wschód

78. Istnieje historyczna szansa dla pokoju na Bliskim Wschodzie. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje decyzję Izraela i Autonomii

- Palestyńskiej w sprawie zaakceptowania „mapy drogowej” opracowanej przez Kwartet Palestyński, z udziałem Unii Europejskiej.
79. Rada z zadowoleniem przyjmuje rezultaty osiągnięte na szczycie w Aqaba, osobiste zaangażowanie prezydenta Busha, zobowiązanie podjęte przez premiera Sharona i Abu Mazena oraz zaangażowanie na rzecz pokoju liderów arabskich w Sharm-el-Sheikh.
  80. Rada Europejska jest przekonana, że ta szansa pokoju nie powinna zostać zaprzepaszczone; jest głęboko zaniepokojona niekończącymi się aktami przemocy. Nie ma na to przyzwolenia, gdyż zagraża to wprowadzeniu w życie „mapy drogowej”. Nie istnieje alternatywa dla szybkiego wdrożenia, przy dobrej woli obu stron, „mapy drogowej” Kwartetu, zawierającej limity czasowe ustanowienia Państwa Palestyńskiego do roku 2005. Państwo to funkcjonowałoby obok Izraela, w pokoju i bezpieczeństwie.
  81. Rada Europejska podkreśla znaczenie roli Kwartetu Palestyńskiego i gotowość Unii Europejskiej do udziału we wszystkich etapach wprowadzania w życie „mapy drogowej” w celu trwałego, sprawiedliwego i pokojowego rozwiązania konfliktu, włącznie z ustanowieniem mechanizmu wiarygodnego i efektywnego monitorowania. Spodziewane spotkanie szefów Kwartetu w Ammanie stworzy dobrą okazję do podkreślenia tego faktu.
  82. Unia Europejska jednogłośnie potępia terroryzm i będzie wspierać wysiłki mające na celu odcięcie grup terrorystycznych od pomocy obejmującej uzbrojenie i finansowanie. Unia jest również gotowa pomóc Autonomii Palestyńskiej w jej wysiłkach na rzecz walki z terroryzmem, włącznie z niedopuszczaniem do finansowania grup terrorystycznych.
  83. Unia żąda, by Hamas i inne grupy zadeklarowały niezwłocznie zawieszenie broni i zaprzestanie wszelkiej działalności terrorystycznej. Ważne jest, aby wszyscy zainteresowani, w szczególności państwa tego regionu, potępiły terroryzm i wsparły wysiłki na rzecz jego wykorzenia.
  84. Unia z zadowoleniem przyjmuje wznowienie rozmów na temat bezpieczeństwa i aktywną postawę Egiptu w tej kwestii.
  85. Rada Europejska wzywa Izrael do podjęcia działań w celu przywrócenia zaufania i powstrzymania wszelkich represyjnych kroków, łącznie ze skrytobójstwami, oraz do działania zgodnego z prawem międzynarodowym.
  86. Rada wzywa również Izrael do zmiany polityki i praktyki osadniczej, a także zakończenia konfiskacji ziemi oraz budowy „murów bezpieczeństwa”; wszystko to bowiem grozi doprowadzeniem do

tego, że rozwiązanie w postaci utworzenia dwóch państw będzie niemożliwe do zrealizowania.

87. Pokój na Bliskim Wschodzie musi też obejmować Syrię i Liban.
88. Nie będzie pokoju na Bliskim Wschodzie bez poparcia lokalnych społeczeństw. Unia Europejska jest gotowa podjąć inicjatywę zmierzającą do budowania pomostów porozumienia między przedstawicielami społeczeństw obywatelskich obu krajów. Należy tu uwzględnić rolę kobiet, których udział okazywał się często ważnym czynnikiem w budowaniu pokoju na obszarach objętych wojną.
89. Rada Europejska wyraziła swój podziw dla Miguela Angela Moratinosa za wielką pracę, jaką wykonał w ciągu ubiegłych siedmiu lat jako specjalny przedstawiciel Unii Europejskiej na Bliskim Wschodzie.
90. Unia Europejska podkreśla znaczenie, jakie przypisuje zasięgowi regionalnemu partnerstwa eurośródziemnomorskiego i z zadowoleniem przyjmuje wolę współpracy okazaną przez wszystkich uczestników ostatniego ministerialnego spotkania na Krecie.

Irak

91. Upadek rządu Saddama Husajna utorował ludności Iraku drogę do pokojowej, bezpiecznej i pomyślnej przyszłości.
92. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje rezolucję nr 1483 Rady Bezpieczeństwa ONZ, która oznacza nowy wymiar współpracy w ramach społeczności międzynarodowej. Wierzymy, że zapewni ona podstawy efektywnego wsparcia międzynarodowego w początkowym etapie przemian politycznych w Iraku, poprzez zagwarantowanie stosownych środków pomocy humanitarnej i odbudowy kraju.
93. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje mianowanie Sergio Vieira de Mello na stanowisko specjalnego przedstawiciela sekretarza generalnego ONZ do spraw Iraku; oczekuje znacznego udziału ONZ w procesie prowadzącym do jak najszybszego utworzenia reprezentatywnego rządu irackiego, w którym to procesie ONZ może wykorzystać swoje specyficzne możliwości i doświadczenie w budowaniu powojennego państwa. Rada zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspierania specjalnego przedstawiciela w wypełnianiu jego mandatu.
94. Unia Europejska potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz przekształcenia Iraku w państwo pomyślnie rozwijające się i stabilne, z reprezentatywnymi władzami i kwitującym społeczeństwem

obywatelskim, z którym można rozwijać wzajemnie korzystne stosunki. Mianowanie tymczasowej administracji państwowej będzie pierwszym ważnym krokiem na tej drodze.

95. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje polepszenie sytuacji humanitarnej, ale w dalszym ciągu wzywa do zapewnienia bezpieczeństwa ludności cywilnej. Prawo i porządek publiczny są warunkami koniecznymi trwałej odbudowy kraju. Rada Europejska zauważa, że niektóre państwa członkowskie i państwa kandydujące przyczyniają się do tworzenia warunków stabilności i bezpieczeństwa w Iraku, zgodnie z rezolucją nr 1483 Rady Bezpieczeństwa ONZ.
96. Unia Europejska jest gotowa do udziału w odbudowie Iraku w ramach rezolucji nr 1483 Rady Bezpieczeństwa ONZ. Rada Europejska zachęca Komisję i wysokiego przedstawiciela (ds. polityki zagranicznej) do przedstawienia propozycji w sprawie udziału Unii Europejskiej.
97. Unia Europejska będzie nadal aktywnie się angażować w pomoc humanitarną. UE czeka na spotkanie konsultacyjne państw udzielających pomocy, które zostanie zorganizowane przez Program Rozwoju NZ (UNDP) w Nowym Jorku 24 czerwca.
98. Ponawiamy nasze wezwanie do sąsiadów Iraku, by wspierali stabilizację w tym kraju i w regionie oraz wyrażamy wolę udziału w pogłębionym dialogu i współpracy ze światem arabskim i islamskim w każdej dziedzinie.

Iran

99. Rada Europejska przedyskutowała rozwój stosunków z Iranem. Na temat irańskiego programu nuklearnego poczyniono uwagę w deklaracji wydanej [wczoraj] przez przewodniczącego Rady Gubernatorów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA). Rada potwierdza swoje poparcie dla Agencji w jej wysiłkach zmierzających do przeprowadzenia wyczerpujących badań irańskiego programu nuklearnego. Rada wyraża poważne zaniepokojenie niektórymi aspektami irańskiego programu; w szczególności dotyczy to zakończenia cyklu uzyskiwania paliwa nuklearnego, głównie poprzez odwirowywanie uranu, zapowiedzianego przez prezydenta Khatami. Rada Europejska oczekuje od Iranu spełnienia zobowiązania, potwierdzonego na [wczorajszym] spotkaniu IAEA, do pełnej jawności. Wzywa Iran do pełnej współpracy z IAEA w zakresie całej działalności w dziedzinie nuklearnej i do bezwarunkowego podpisania, ratyfikowania i wdrożenia protokołu dodatkowego do porozumienia o bezpieczeństwie. Będzie to znaczącym krokiem w kierunku zdobycia zaufania.

100. Unia Europejska będzie nadal uważnie monitorować postępy w tej i we wszystkich innych dziedzinach w relacjach z Iranem. Unia Europejska podkreśla w szczególności potrzebę istotnego postępu w zakresie [przestrzegania] praw człowieka; dotyczy to także postępowania wobec demonstracji i terroryzmu, a także w odniesieniu do procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie. Unia Europejska potwierdza, że postęp w tych sprawach oraz wzmocniony dialog i współpraca są współzależnymi, zasadniczymi i wzajemnie umacniającymi się elementami stosunków między Unią Europejską i Iranem.

Korea Północna

101. Rada Europejska wciąż jest poważnie zaniepokojona północnokoreańskim programem nuklearnym i jego niezgodnością z porozumieniem dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony w ramach Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej; podważa to fundamenty systemu nieproliferaacji. Rada wzywa Koreę Północną do powstrzymania się od wszelkich działań, które mogłyby jeszcze bardziej zaostrzyć sytuację. Jednocześnie Rada ponagla Koreę Północną, aby przeprowadziła możliwy do udowodnienia i nieodwracalny demontaż swojego programu nuklearnego, co byłoby fundamentalnym krokiem na rzecz ułatwienia wszechstronnego pokojowego rozwiązania i powrotu do pełnej zgodności z międzynarodowymi postanowieniami dotyczącymi nieproliferaacji. Unia Europejska potwierdza swoją gotowość uczestniczenia w wielostronnym rozwiązaniu dyplomatycznym kryzysu i wyraża poparcie dla polityki pokoju i dobrobytu prowadzonej przez Republikę Korei.

Timor Wschodni

Uchodźcy

102. Unia Europejska uważnie obserwuje sytuację timorskich uchodźców, którzy nadal przebywają na terytorium Indonezji, w pobliżu granicy z Timorem Wschodnim.

103. Rada Europejska deklaruje gotowość Unii Europejskiej do współpracy z wysokim komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. uchodźców we wspieraniu władz indonezyjskich, w szybkim wdrożeniu programu osiedleńczego dla tych uchodźców, którzy nie zamierzają osiąść na stałe w Timorze Wschodnim.

Poparcie dla wyborów

104. Rada Europejska zapewnia o swoim poparciu dla konsolidacji demokratycznych przemian w Timorze Wschodnim. Wzywa Radę do zbadania, wspólnie z Komisją, stosownych mechanizmów zapewnienia pomocy władzom Timoru Wschodniego, w szczególności podczas wyborów, które odbędą pod koniec tego roku.

Birma

105. Rada Europejska nadal poważnie się niepokoi rozwojem sytuacji w Birmie i przypomina o wnioskach Rady do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z 16 czerwca.
106. Rada ponagła władze birmańskie do niezwłocznego uwolnienia Daw Aung San Suu Kyi, jak również innych członków narodowego porozumienia na rzecz demokracji (NLD) i ponownego otwarcia biur NLD.
107. Rada poprosiła Prezydencję i wysokiego przedstawiciela (ds. polityki zagranicznej) o nawiązanie kontaktu z azjatyckimi partnerami w celu uzgodnienia wspólnego stanowiska.

Kuba

108. Rada Europejska jest głęboko zaniepokojona łamaniem podstawowych wolności na Kubie. Rada przypomina wnioski na temat Kuby przyjęte przez Radę do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych 16 czerwca.
109. Rada Europejska z ubolewaniem odrzuca – całkowicie nie do zaakceptowania – zachowanie władz kubańskich w stosunku do Unii Europejskiej, jej państw członkowskich i państw kandydujących.

Afryka Środkowa

110. Rada Europejska uznaje za niezbędne dla Unii i jej członków udzielenie politycznego i dyplomatycznego wsparcia dla misji pokojowej w Demokratycznej Republice Konga (Ituri), by nie dopuścić do zagrożenia procesu tworzenia tymczasowego rządu, co postanowiono w porozumieniach z Pretorii.

ZAŁĄCZNIK I

SPRAWOZDANIE PREZYDENCJI DLA RADY EUROPEJSKIEJ NA TEMAT DZIAŁAŃ ZEWNĘTRZNYCH W WALCE Z TERRORYZMEM (Z UWZGLĘDNIENIEM WPZB/EPBO)

Wprowadzenie

Na podstawie wniosków z posiedzenia Rady Europejskiej z Sewilli oraz wniosków z posiedzenia Rady do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z grudnia 2002 r., wielostronne podejście do walki z terroryzmem zostało uwzględnione i wzmocnione we wszystkich aspektach polityki zewnętrznej Unii Europejskiej.

W myśl zaleceń zawartych w raporcie Rady do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z 4 grudnia 2002 r. niniejsze sprawozdanie zawiera szczegóły o osiągniętych rezultatach.

A. ZWIĄZKI UNII EUROPEJSKIEJ Z PAŃSTWAMI TRZECIMI

1. Analiza zagrożeń

Kontynuowano wysiłki zmierzające do rozszerzenia pola analizy zagrożeń ogólnoswiatowych. Grupa robocza ds. terroryzmu (COTER) przygotowała trzy nowe regionalne oceny zagrożeń (Ameryka Środkowa i Łacińska, Azja Południowa, Azja Południowo-Wschodnia). Zakończono czternaście nowych ocen zagrożeń w skali krajowej. Opracowanie obejmuje teraz 9 regionów i 55 państw. Osiągnięto również postęp w uaktualnianiu przeglądów istniejących ocen. Uaktualnianie trwa.

Przedstawione raporty zawierają zarówno zalecenia dotyczące strategii Unii Europejskiej wobec krajów i regionów będących przedmiotem zainteresowania, jak i [propozycje] późniejszych działań. Poczyniono wysiłki, aby odpowiednio sformułować i wyjaśnić rekomendacje zawarte w tych ocenach, co ostatecznie zostanie uzgodnione podczas Prezydencji włoskiej.

2. Ocena tematyczna

Na podstawie ocen tematycznych Unia Europejska zastosowała politykę rekomendacji w dziedzinie walki z terroryzmem.

3. Raport na temat ekstremalnego fundamentalizmu i terroryzmu

W kontekście dyskusji między ministrami spraw zagranicznych w październiku 2002 r. na forum Rady do Spraw Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych, Prezydencja duńska zdecydowała się powierzyć grupie przedstawicieli ministerialnych analizę zjawiska ekstremalnego fundamentalizmu i terroryzmu. Między grudniem 2002 r. a majem 2003 r. grupa ds. ekstremalnego fundamentalizmu i terroryzmu spotkała się cztery razy (raz w Kopenhadze, dwa razy Brukseli i raz w Atenach). Sprawozdanie końcowe będzie omawiane przez Radę w celu wypracowania stosownych zaleceń.

4. Przegląd relacji z państwami trzecimi w aspekcie zwalczania terroryzmu

Unia Europejska ustaliła procedurę w celu zapewnienia przeglądu i dostosowywania tych aspektów stosunków z państwami trzecimi, które dotyczą walki z terroryzmem, łącznie ze stosunkami umownymi, w następstwie systematycznej oceny zapoczątkowanej przez Radę do Spraw Ogólnych w październiku 2001 r. Standardowe klauzule antyterrorystyczne zostały już włączone do porozumień z Chile, Algierią, Egiptem i Libanem, a obecnie są przedmiotem negocjacji umów z Syrią, Iranem i Radą Współpracy Państw Arabskich Zatoki Perskiej (GCC).

5. Dialog polityczny

Dialog polityczny z państwami trzecimi oraz organizacjami regionalnymi i subregionalnymi jest głównym instrumentem dowodzącym, jak duże znaczenie Unia Europejska przypisuje walce z terroryzmem. Podpisano wspólne oświadczenia i deklaracje z Indiami, Japonią, Kanadą, Rosją, Ameryką Łacińską na szczycie Europy i Azji (ASEM) i z Unią Afrykańską, które są podstawą kontynuowania współpracy w walce z terroryzmem. Niedawno wydano nowe wspólne oświadczenie ze Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). Jeśli chodzi o dialog z USA, Rosją i Indonezją, to poczyniono pewne wysiłki na rzecz pogłębienia współpracy, na gruncie skupienia się na przygotowaniu odpowiednich planów działań i pracy nad wybranymi uzgodnionymi dziedzinami współpracy.

6. Wspólne podejście do walki z terroryzmem

Przeprowadzono intensywne prace nad wytycznymi do wspólnego podejścia do walki z terroryzmem; prace te są obecnie bliskie zakończenia. Wytyczne te, jako dodatkowe narzędzie wewnętrzne towarzyszące tworzeniu planów działań Unii Europejskiej, zostaną następnie wykorzystane do prowadzenia dialogu politycznego, jak również do skuteczniejszego wdrożenia polityki Unii Europejskiej w dziedzinie walki z terroryzmem.

B. POMOC TECHNICZNA DLA PAŃSTW TRZECICH

1. Pomoc techniczna Unii Europejskiej dla państw trzecich (na podstawie rezolucji nr 1373 Rady Bezpieczeństwa ONZ)

Aby móc opracować specyficzne akcje wspierania państw trzecich w realizowaniu ich zobowiązań wynikających z rezolucji nr 1373 Rady Bezpieczeństwa ONZ, Unia Europejska, przy sugestjach ze strony Komisji, szybko ustanowiła strategię mającą na celu stworzenie dodatkowych projektów skoncentrowanych na pomocy technicznej dla pewnej liczby państw trzecich, ułatwiających im wykonanie rezolucji nr 1373 Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz innych międzynarodowych zobowiązań. Na tej podstawie uruchomiono już pomocowe projekty pilotowe w pewnych państwach, wybranych na podstawie kryteriów przyjętych przez Radę, w konsultacji z Komitetem Zwalczania Terroryzmu ONZ (CTC).

Komisja postanowiła uznać za kraje priorytetowe Indonezję, Pakistan i Filipiny, które będą pierwszymi państwami czerpiącymi korzyści z tej pomocy. Misja badawcza na Filipinach miała miejsce w listopadzie 2002 r., a misja pomocy Indonezji i Pakistanowi w styczniu 2003 r. Projekty zostały opracowane w ścisłej współpracy z państwami trzecimi, o których mowa, i przy udziale Komisji oraz ekspertów z państw członkowskich Unii Europejskiej. Określono zakres uprawnień, omawiając go z państwami otrzymującymi pomoc. Równocześnie Komisja sprawdza

możliwości udziału w programach walki z terroryzmem regionalnych organizacji, takich jak OBWE i ASEAN.

2. Inwentaryzacja pomocy bilateralnej świadczonej przez państwa członkowskie państwom trzecim

Aby zapewnić koordynację wśród państw członkowskich UE, przeprowadzono pierwszą inwentaryzację programów pomocy bilateralnej związanej z walką przeciwko terroryzmowi, jaką otrzymują państwa trzecie. Dokument ten będzie uaktualniany, jeśli będzie to zasadne.

C. ZWALCZANIE FINANSOWANIA TERRORYZMU

Zwalczanie finansowania terroryzmu pozostaje jednym z najwyższych priorytetów Unii Europejskiej. Poszukuje ona – zarówno w ramach własnych, jak i we współpracy z państwami trzecimi, zwłaszcza ze Stanami Zjednoczonymi – sposobów zaktywizowania społeczności międzynarodowej w tym zakresie. W sprawozdaniu, o którym mowa, proponuje się zalecenia związane z tą problematyką.

Z myślą o walce z finansowaniem terroryzmu podejmuje się działania w zakresie zamrażania funduszy i źródeł gospodarczych. Rozwiązanie prawne w kwestii al-Kaidy i talibów (rozporządzenie (WE) nr 881/2002) wielokrotnie poddawano aktualizacji, by dostosować je do zmian wprowadzanych przez właściwy w tej sprawie Komitet Sankcji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Rada opublikowała też zmianę (rozporządzenie (WE) nr 561/2003) uwzględniającą wyjątki przewidziane w rezolucji 1452 (2002). Zweryfikowała też i zmieniła listę osób, grup i podmiotów gospodarczych, wobec których podejmuje się środki zamrażające [stosunki], przewidziane takimi instrumentami prawnymi, jak Wspólne stanowisko 2001/931/WPZB i rozporządzenie (WE) nr 2580/2001.

We wspólnych wnioskach ze spotkania na szczeblu ministerialnym UE – Rada Współpracy Państw Arabskich Zatoki Perskiej w Doha 3 marca 2003 r. stwierdza się, iż „jest wysoce pożądane zwalczanie finansowania terroryzmu, w szczególności zaś zapobieganie zdobywaniu funduszy przez grupy terrorystyczne”. Przy tej okazji Unia Europejska zaproponowała krajom regionu Zatoki Perskiej zainicjowanie dialogu – w trybie i formie do ustalenia – w sprawie sposobów zagwarantowania przejrzystości korzystania z funduszy gromadzonych na cele humanitarne.

Unia Europejska kontynuuje prace w ramach grupy specjalnej ds. działań finansowych przeciw praniu brudnych pieniędzy (FATF)) nad weryfikacją czterdziestu specyficznych zaleceń i zapewnieniem im pełnej zgodności z ośmioma szczególnymi zaleceniami w sprawie finansowania terroryzmu. Unia Europejska będzie nadal wspierać FATF, w tym jej prace nad zidentyfikowaniem krajów wymagających pomocy technicznej w zwalczaniu finansowania terroryzmu.

D. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI, REGIONALNYMI I INNYMI PARTNERAMI

1. Organizacje międzynarodowe i regionalne

Unia Europejska uczestniczy we wszystkich ważniejszych przedsięwzięciach podejmowanych na forum Narodów Zjednoczonych (są to m.in.: Komitet Antyterrorystyczny – CTC, Komitet Szósty, Komitet *Ad Hoc* ds. Międzynarodowego Terroryzmu, Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości – UNODC, Centrum Narodów Zjednoczonych ds. Zapobiegania Przestępczości Międzynarodowej). W szczególności Unia Europejska wzięła aktywny udział w zwołanym 6 marca 2003 r. specjalnym spotkaniu Komitetu Antyterrorystycznego z organizacjami międzynarodowymi, regionalnymi i subregionalnymi.

Unia Europejska obserwuje też postępy prac podejmowanych w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO). Na tym forum trwają bowiem rozmowy w sprawie rewizji konwencji i protokołu z 1988 r. dotyczących terroryzmu morskiego.

Unia Europejska uczestniczy również w pracach innych organizacji związanych ze zwalczaniem terroryzmu oraz kontynuuje bliską współpracę ze stowarzyszeniami regionalnymi, takimi jak Ameryka Łacińska/Karaiby, ASEM (Szczyt Euroazjatycki), ASEAN (Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej), ARF (Forum Regionalne ASEAN), w ramach procesu barcelońskiego itd.

2. Współpraca dwustronna

W celu pogłębienia dialogu politycznego i rozszerzenia współpracy z USA w walce z terroryzmem podejmuje się nowe inicjatywy i bardziej ukierunkowane działania oraz poszerza się wymianę ważnych informacji.

Zainicjowanie konkretnych planów działań z innymi partnerami (Rosja) stworzyło warunki do współpracy opartej na solidniejszych podstawach i lepiej zharmonizowanej, jednakże nadal istnieje potrzeba poczynienia dalszych kroków w kierunku skonsolidowania postępowania, a między innymi rozważenia potrzeby włączenia innych ważnych partnerów z całego świata.

E. WSPÓŁPRACA MIĘDZYFILAROWA

Unia Europejska pracuje nad bardziej skoordynowanym oraz międzyfilarowym podejściem do walki z terroryzmem. Grupa robocza ds. terroryzmu COTER [w ramach drugiego filaru] i grupa robocza do spraw terroryzmu SSW [w ramach trzeciego filaru] stworzyły unijne kompendium oceny zagrożeń w walce z terroryzmem. Ten wspólny dokument przedstawia wszelkie zagrożenia dla interesów Unii Europejskiej, zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Podczas wspólnego posiedzenia

WPZB/SSW wysunęło wnioski w sprawie ugruntowania podejścia międzyfilarowego, które zamierza się poddać dalszym badaniom.

F. Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (EPBO)

Postępują prace nad wdrażaniem Deklaracji Sewilskiej przyjętej przez Radę Europejską w czerwcu 2002 r., dotyczącej wkładu EPBO w walkę z terroryzmem. Zgodnie z tą Deklaracją i z przyjętym przez Radę do wiadomości w grudniu 2002 r. sprawozdaniem Prezydencji duńskiej z działań zewnętrznych Unii Europejskiej w walce z terroryzmem, Unia rozważa możliwą interakcję między działaniami wojskowymi w ramach EPBO a walką z terroryzmem.

- a. Rozważa się też, w jaki sposób wykorzystanie aktywów i zdolności wojskowych może być pomocne w ochronie ludności cywilnej przed skutkami ataków terrorystycznych, w tym chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych.

Rada odnotowała stworzenie bazy danych aktywów i zdolności wojskowych w odniesieniu do ochrony ludności cywilnej przed skutkami ataków terrorystycznych, w tym ataków chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych, zakładając, że baza ta będzie służyć wyłącznie do celów informacyjnych. Sztab wojskowy Unii Europejskiej rozesłał do państw członkowskich kwestionariusz w celu zebrania informacji potrzebnych do stworzenia takiej bazy danych. Informacje te w zamierzeniu mają wpłynąć na zacieśnienie współpracy między poszczególnymi państwami członkowskimi w sytuacjach, gdy rozważają one użycie sił militarnych na obszarze Unii Europejskiej w operacjach zarządzania kryzysowego bądź w ramach wsparcia środków przeciwdziałania skutkom ataków. W tym ostatnim przypadku informacje wojskowe zawarte w bazie danych będzie można udostępniać na zasadzie dobrowolności, na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego lub państw członkowskich.

Ponadto uzgodniono, że w celu zapewnienia wszechstronnego odzewu ze strony Unii Europejskiej określeniem sposobów, procedur i kryteriów użycia sił militarnych zajmą się właściwe organa, które w formułowaniu tych ustaleń uwzględnią inne unijne działania w tym zakresie.

- b. Rada przyjęła do wiadomości, że została również uwzględniona kwestia zdolności wojskowych wymaganych do ochrony sił użytych przez Unię Europejską w operacjach zarządzania kryzysami w sytuacji ataków terrorystycznych, w tym również ataków chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych. Wpływ zagrożenia terroryzmem na rozwijanie zdolności wojskowych został szczegółowo zanalizowany w planie działań na rzecz europejskiej zdolności wojskowej – ECAP. Do rozwiązania tego zagadnienia powołano odpowiednią grupę projektowania (w sprawie broni nuklearnej, biologicznej i chemicznej – NBC).

- c. Sekretariat Rady Unii Europejskiej – w ramach prac Centrum Sytuacyjnego – przygotował ocenę zagrożenia terroryzmem z użyciem broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i nuklearnej.
- d. Unia Europejska i NATO na wszystkich poziomach swej działalności w dalszym ciągu dzielą się informacjami na temat działań podejmowanych w dziedzinie walki z terroryzmem. W kwestiach związanych z ochroną ludności cywilnej przed atakami terrorystycznymi z użyciem broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i nuklearnej UE i NATO sprecyzowały zasady tej wymiany, dzieląc się wykazami podejmowanych w tej dziedzinie działań. Unia Europejska szuka dróg rozwoju swojej współpracy z NATO w walce z terroryzmem.

Rada zaprosiła sekretarza generalnego [Rady] – wysokiego przedstawiciela [do spraw WPZB), wraz z Komisją, do przedstawienia zaleceń umożliwiających zintensyfikowanie prac nad tym problemem na nadchodzącym posiedzeniu Rady.

ZAŁĄCZNIK II

DEKLARACJA W SPRAWIE NIEROZPRZESTRZENIANIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA

1. Rozprzestrzenianie broni masowego rażenia oraz środków jej przenoszenia, takich jak rakiety balistyczne, to rosnące zagrożenie dla światowego pokoju i bezpieczeństwa. Niektóre państwa starały się lub starają się skonstruować taką broń. Ryzyko, że terroryści kupią od nich materiały chemiczne, biologiczne, radiologiczne lub nuklearne, nadaje temu zagrożeniu nowy wymiar.
2. Unia Europejska nie może ignorować tych zagrożeń. Rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i raket balistycznych to ryzyko dla bezpieczeństwa naszych państw, społeczeństwa i naszych interesów na całym świecie. Podjęcie tego wyzwania musi się stać głównym zadaniem działań zewnętrznych Unii Europejskiej, z uwzględnieniem Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. Naszym celem jest – w skali światowej – odstraszenie, powstrzymanie i, tam gdzie to możliwe, przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się tego rodzaju programów zbrojeniowych.
3. Powołując się na już ustanowione Podstawowe Zasady, jesteśmy zdecydowani opracować przed końcem bieżącego roku spójną unijną strategię w sprawie zagrożenia rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia oraz rozwijać i wdrażać unijny plan działań. Są to sprawy pierwszorzędnej wagi. Punktem wyjścia będzie wszech-

stronna i aktualizowana analiza zagrożenia. Będziemy przestrzegać postanowień wielostronnych traktatów i umów dotyczących rozbrojenia i nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia, wspierając wielostronne instytucje odpowiedzialne za kontrolę i przestrzeganie zgodności działań z tymi traktatami. Będziemy aktywnie współpracować ze Stanami Zjednoczonymi i innymi partnerami, którzy podzielają nasze cele. Zdając sobie sprawę, że zachwianie stabilności w danym regionie nie dokonuje się w próżni, uważamy, że podejmowanie kroków zmierzających do całkowitego rozbrojenia stanowi ważny etap realizacji celów związanych z dążeniem do nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia.

4. Dysponujemy wieloma instrumentami, takimi jak: wielostronne traktaty i mechanizmy kontroli; narodowa i koordynowana w skali międzynarodowej kontrola eksportu; programy współpracy na rzecz ograniczania zagrożeń; bodźce polityczne i ekonomiczne; zakaz organizowania nielegalnych przetargów; a w ostateczności – środki przymusu zgodne z Kartą Narodów Zjednoczonych. Wszystkie te instrumenty są konieczne, ale żaden z nich nie jest wystarczający. Zatem jest konieczne zaostrzenie ich wszystkich oraz stosowanie tych, które są najskuteczniejsze w danej sytuacji.
5. Unia Europejska, mając szczególne możliwości i doświadczenie, chce się przyłączyć do tego zbiorowego wysiłku. W realizacji naszego planu działań skoncentrujemy się przede wszystkim na:
  - upowszechnieniu podstawowych traktatów, umów i porozumień dotyczących rozbrojenia i nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia, a w razie potrzeby – zaostrzenia ich, w szczególności w kwestii środków zapewniających zgodność z ich postanowieniami. Podkreślamy pełną zgodność w kwestii współpracy w zakresie zapewnienia zbiorowego bezpieczeństwa; jest to warunek wstępny stabilności i bezpieczeństwa na świecie;
  - wzmożeniu naszego politycznego, finansowego i technicznego wsparcia dla agend odpowiedzialnych za kontrolę; w szczególności jesteśmy zdecydowani przed końcem roku 2003 nadać moc naszym protokołom dodatkowym IAEA;
  - wzmocnieniu roli Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz podkreśleniu znaczenia jej działalności eksperckiej w przeciwstawianiu się wyzwaniu, jakim jest niedopuszczenie do rozprzestrzeniania broni masowego zniszczenia;
  - wzmacnianiu polityki kontroli eksportu i stosownej praktyki w obrębie Unii Europejskiej i poza jej granicami, we współpracy z naszymi partnerami;
  - wzmocnieniu działań w zakresie rozpoznawania, kontroli i wykrywania nielegalnych dostaw, łącznie z nakładaniem krajowych

- sankcji karnych wobec tych, którzy przyczyniają się do podejmowania próby nielegalnego handlu bronią;
- zapewnieniu w granicach UE wysokiego stopnia bezpieczeństwa materiałów i sprzętu oraz upowszechnianiu wiedzy fachowej o broni masowego rażenia, aby nie dopuścić do aktów dywersji i uniemożliwić dostęp do niej osobom nieuprawnionym;
  - forsowaniu unijnych programów współpracy w dziedzinie ograniczania zagrożeń, a ukierunkowanych na wspieranie rozbrowienia, nadzór nad bezpieczeństwem materiałów, sprzętu i *know how* podatnych na działania zmierzające do rozprzestrzeniania;
  - poszukiwaniu sposobów skuteczniejszego wywierania przez UE politycznego, dyplomatycznego i ekonomicznego wpływu na realizację celów związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia. Współpraca gospodarcza Unii Europejskiej z państwami trzecimi lub pomoc udzielana na rzecz ich rozwoju powinny uwzględniać sprawy związane z nierozprzestrzenianiem tej broni;
  - ustanowieniu w ramach Sekretariatu Rady jednostki, która funkcjonowałaby jako centrum monitoringu i czuwała nad konsekwentną realizacją planu działania, zbieraniem informacji i działalnością wywiadowczą.
6. Wzywamy Radę, aby w trybie pilnym kontynuowała te prace zgodnie z planem działania oraz uzgodnionymi 16 czerwca Podstawowymi Zasadami.